

Liliana Moldovan, „Iubirea la Cluj”, volum scris de poetul Sandu Frunză, în ritmul propriei inimi, May 19, 2025.

În recentul volum intitulat „Iubirea la Cluj”, poetul Sandu Frunză face o excepțională demonstrație lirică și transformă spațiul citatin, într-un univers al introspecției încărcat cu sensibilități lirice și emoții deosebite. Fascinante sunt încercările domniei sale de a atinge profunzimile sentimentelor de afecțiune pentru femeia iubită și de a le explora într-un loc care, de cele mai multe ori, pare incongruent și se opune formelor de manifestare ale iubirii autentice. Întâlnim această idee, de exemplu, în acele poezii eminesciene în care mediul urban este descris ca un loc al însingurării, unde frumosul vis de dragoste își pierde rostul și se dezumanizează. Doar natura, cu mirificele ei frumuseți, crede Eminescu, oferă refugiul potrivit pentru manifestarea deplină a sentimentelor de dragoste. În poezia „Privesc orașul furnicar” , de plidă, Mihai Eminescu deplânge soarta orologiilor pe care „nimeni nu le mai ascultă” și destinul oamenilor ce, pe ulițele triste, trec însingurați și grăbiți. „În vederea eternității”, dl. Sandu Frunză conferă realității urbane puteri magice, ce potențează imaginația și oferă existenței zilnice dimensiuni estetico-filosofice. Străzile capătă, astfel, atribute pline de luminozitate, ce pun în evidență siluetele diafane ale femeilor admirate și transformă Clujul într-un „colț de rai”, în care, străzile, casele,

clădirile și sunetele specifice zonelor urbane se îmbogățesc semiotic, își extind sensurile și dobândesc valențe poetice.

Amintirile legate de viața studențească, de cafenelele, restaurantele și piețele orașului își amplifică conotațiile lirice, stările emoționale își potențează anvergura iar simbolurile urbane devin extensii ale trăirilor emoționale, scriitorul devenind „parte a unei încântări siderale”.

Idealizată, iubirea „modelată de poeți și de zei” intră în orizontul sacrului și este percepută ca un autentic sentiment religios, ce declanșează „fericiri” și „hipnotice beții”. Florile de tei de pe strada Kogălniceanu, spre exemplu, învăluie memoria afectivă a eu-lui liric în parfumul lor specific, conferind ultimei strofe din poezia „În vederea eternității” un final cu vibrații senzoriale.

„În paradisul construcției
de identități cultural
Bine adusă din condei
ca într-o poveste scrisă special
pentru mine
Iubirea cu silueta
modelată de poeți și de zei
îmi purta melancoliile
și fericirile și
bețiile însoțite
de trupele fantasmatic
ale tinerei hipnotice femei
pe strada Kogălniceanu
împodobită cu flori de tei.” (pp. 13-14)

Versurile, pe care le scrie poetul sau cele pe care le citește în cărțile de la sala de lectură a bibliotecii, ori le rosfoiește pe o bancă în parc, „se prefac într-o cântare cosmică”. În liberul său drum spre înalte cugetări, poetul își invocă sufletul pereche și, chiar dacă uneori își savurează cu profundă satisfacție momentele de singurătate, acesta dorește să rămână „în firescul vieții” desfătându-se cu „dulcea taină a iubirii”.

Într-adevăr, pentru a se regăsi, eu-l liric are nevoie de o sublimă pace interioară și se retrage în cuibarul fertil al creației dar alege varianta însingurării doar pentru scurt timp, deoarece știe că, numai în prezența femeii iubite, viața are sens și doar alături de cea care îi este „icoană” într-o iubire, poate înțelege ecourile lumii și își poate auzi cu profundă claritate, ritmul propriei inimi.

Dacă sufletul poetului are nevoie de însingurare pentru a păși în intimul spațiu al creației și cugetării, același suflet alergă după împlinirea prin iubirea care „e nebun de

frumoasă”. Această stare de dualitate este exprimată poetic de dl. Sandu Frunză prin câteva simboluri dintre care se detașează lumina și întunericul :

„Pe nimeni
Inima mea
N-a iubit așa
Precum
bufnița lumina nopții îndrăgește”. („Din lumina inimii”) (p. 39).

De asemenea, așa cum a demonstrat și în volumul de versuri „Nostalgia”, dl. Sandu Frunză conferă dorului – și regretului după starea de grație a tinereții – o excepțională dimensiune simbolică, ce înfiorează sufletul cititorului și îl fac martor la încercările creatorului de versuri de a recupera, prin puterea imaginației, timpul ce nu mai este. Cititorul, de asemenea, empatizează cu repetatele încercări de a umple dorul după anii tinereții, prin cufundarea deplină în valurile poeziei.

Trebuie să reținem că, în prim-planul preocupărilor tematice din lirica sa, autorul volumului „Iubirea la Cluj” simte meeu nevoia invocării iubitei, apoi dovedește că, prin magica sa prezență, femeia adorată are puterea de a alunga neliniștile, „de a sparge tăcerea unei povești de dragoste neterminate” și de a-i vindeca, poetului, rănila emoționale, spirituale și creatoare.

„Parcă nicideată viața
în nuditatea ei
nu a vibrat mai intens
în dansul dintre eros și thanatos
măsurat în ritmul pașilor tăi” – recunoaște poetul.

Confruntarea dintre iubire și moarte, dintre eternitate și efemeritate, este o temă de meditație universală, extrem de dramatică, pe care autorul acestor poeme, o tratează cu seninătate și o îmbracă în tonuri melancolice, acceptându-și, cu tandrețe lirică și revoltă ponderată, destinul de ființă trecătoare.

Creația poetică, devine în acest context, o formă de acceptare a propriilor limite, regretele transformându-se, în orizontul fiecărui vers, în sensibile și scurte discursuri apologetice adresate iubirii, ce va fi mereu veșnic miracol și etern izvor de primenire sufletească. În ansamblu, acest volum de versuri, scris într-o formulă lirică meditativă și melancolică, pune în evidență rafinamentul stilistic al autorului dar și capacitatea sa de a stabili un echilibru între universurile actuale și cele nostalgice, pe de o parte, între realitatea concretă, și cea imaginată, pe de altă parte.

LILIANA MOLDOVAN

ORIZONTURI MUREȘENE : revista Filialei Mureș a Ligii Scriitorilor din România

DESPRE

*„Iubirea la Cluj”, volum scris de poetul Sandu
Frunză, în ritmul propriei inimi*

Publicat de Liliana

Președinta Filialei Mureș a Ligii Scriitorilor din România

Vezi toate articolele lui Liliana

mai 19, 2025

CRITICĂ LITERARĂ

În ziua de 18 Mai, dăm Cinstire Sfinților
Mucenici: Petru, Dionisie, Venedim și Paulin

https://orizonturimuresene.wordpress.com/2025/05/19/iubirea-la-cluj-volum-scris-de-poetul-sandu-frunza-in-ritmul-propriei-inimi/?fbclid=IwY2xjawKX2DxleHRuA2FlbQIxMQBicmlkETA2QmthdVFMOU5WYXZnTGtGAR7b--5aVHYVd_hHxIMmu58xp1a9XRccaFINjGEHre5HMQVRBP3TbWVPTK_UXw_aem_FCiT2CC3k_dbSU78sC1Bkw